

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Acostar el patrimoni al seu origen

Aquest mes de novembre, a més de complir-se el 126è aniversari de l'entrada dels Caps de Bou de Costitx al Museo Arqueológico Nacional (MAN), s'ha reprès la polèmica sobre la descentralització del patrimoni artístic i cultural, en general i sobre el retorn dels Caps de Bou a Mallorca, en particular.

El retorn dels Caps de Bou de Costitx pel bé de la Cultura

♦ **Jaume Munar Arrom ***

Quan vaig visitar el renovat MAN per consultar l'expedient dels nostres Caps de Bou, just a l'entrada em va copiar una imatge potent, més de 6 grups d'escolars i un gran nombre de persones feien coa per accedir-hi i em va passar pel cap que, per a la divulgació del nostre patrimoni, els Caps de Bou estaven al lloc adient, ja que el Museo Arqueológico rebia

en un mes, els mateixos visitants que el Museu de Mallorca en un any. Consultat l'expedient i visitats els espais del museu que més m'interessaven, em vaig situar davant els Caps de Bou i em vaig adonar de tres situacions: que el Caps de Bou no entraven dins el recorregut guiat oficial i, per tant, passaven desapercibuts pels grups (l'itinerari convingut tenia com a referent el món íber i la Dama d'Elx); que moltes persones, per les dimensions del museu i el seu interès, no transitaven per l'espai on estan ubi-



cats i, altres que sí que hi passaven, no s'adonaven de la seva existència. Per altra banda, havia visitants que els observaven amb curiositat i uns pocs demostraren cert interès. Així, els nostres Caps de Bou, igual que la resta de béns arqueològics de la perifèrica prehistòria balear exposats, són invisibles per a la immensa majoria de visitants del MAN.

Dur els Caps de Bou al Museu de Mallorca suposaria donar-los rellevància, situar-los en el seu context, permetre i possibilitar als nostres escolars veure allò que els és proper i troben als llibres de text. Despertaria l'interès entre els investigadors, se'ls donaria una divulgació que ara no tenen i que es merei-

xen com a béns representatius d'una època històrica que ens identifica. A més, es potenciaria el nostre Museu de Mallorca (de titularitat estatal, gestionat pel Consell de Mallorca i amb participació prèvia del govern autonòmic) i tot, sense que l'Estat perdés la propietat sobre aquests béns. A Madrid són invisibles, aquí, culturalment, cabdals.

El més important és valorar aquestes i altres peces arqueològiques, contextualitzar-les, ubicar-les físicament allà on realment són valuoses i divulgar-les per bé de la cultura.

* *Llicenciat en Història i màster de Patrimoni Cultural*

► TEMA

La Memòria Musical com a Memòria Històrica

El 89è aniversari de la mort d'Amadeu Vives Roig és una bona ocasió per a reivindicar la seva figura com a compositor i per a recordar la seva tasca dins el món de la cultura, tant en l'àmbit de les Illes Balears com a la resta de l'Estat espanyol.

L'aniversari del mestre Amadeu Vives

♦ **Marina Castillo Fuentesal ***

Aquests dies i més concretament, el dijous 2 de desembre, és l'aniversari de la mort del músic, compositor i escriptor Amadeu Vives Roig, el qual va néixer al Baix Llobregat el 18 de novembre de 1871 i morí a Madrid el 1932.

Vives Roig fou l'autor, el 1926, de la música de *La Balanguera*, de-

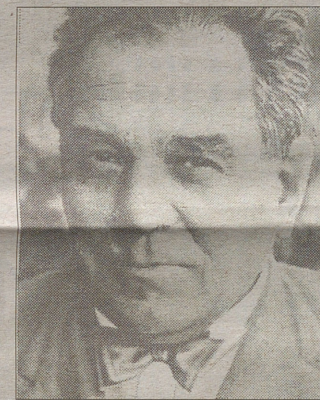
clarada com a himne de Mallorca pel Consell Insular el 1996. La lletra d'aquest poema que Vives va musicar pertanyia a Joan Alcover Maspons, poeta, escriptor i professional nascut a Palma el 1854 i mort, a la mateixa ciutat, el 1926.

En commemoració de la seva mort, diverses emissores de ràdio estan fent difusió de les nombroses obres creades per Amadeu Vives a partir de diferents concerts. A més, a múltiples ciutats s'han organitzat representacions musicals en directe,

a càrrec de diverses orquestres, per tal d'homenatjar la figura d'aquest important compositor.

De l'extensa obra musical de Vives Roig destaquen tot un conjunt d'òperes, operetes, sarsueles i creacions de música vocal, totes elles seguint les tendències de l'època que li tocà viure. Com a sarsueles sobresurten algunes de molt conegudes com és *Doña Francisquita* de 1923; amb anterioritat,

Don Lucas del Cigarral i *La preciosilla* de 1899 i *Bohemios* de 1903 i, amb posterioritat, *La villana* de 1927. Igualment, des d'una perspectiva històrica, també volem destacar la seva labor per a musicar el poema *L'emigrant*, del gran poeta Jacint Verdaguer el 1894.



Exercint la professió bàsicament a Barcelona i Madrid, es convertí en uns dels músics més valorats i

assenyalats de la seva època. La seva tasca cívica i com a professional de la música el va dur a participar en la fundació de l'Orfeó Català, conjuntament amb Lluís Millet, el 1891.

Així doncs, ens trobem davant un professional de la música i de la cultura i considerem

que, en perspectiva de Memòria Històrica, poguéssim escoltar i entonar en freqüència *La Balanguera* a Mallorca.

* *Doctoranda en Història, Història de l'Art i Geografia i contractada predoctoral Clara Hammerl (UIB)*

► TEMA

Molt més que un tema de llengües

Des de fa anys Europa intervé en el mercat audiovisual i publicitari. Amb la nova llei, s'introdueix més flexibilitat en els límits dels anuncis per a les televisions en obert i de pagament. Es redueixen els minuts de publicitat (de 288 a 216), però la seva distribució pot dificultar seguir alguns programes en directe.

Defensa i promoció de les obres europees amb la nova llei audiovisual

♦ **Rafel Puigserver Pou ***

Amb més d'un d'any de retard, el Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital encara no ha presentat ni aprovat en Consell de Ministres la nova llei audiovisual, que traspassa una directiva europea i que

des de Brussel·les pressionen perquè s'aprovi ja. El motiu del retard era que la redacció de la nova llei no agradava a pràcticament a ningú.

Quan entri en vigor s'establiran obligacions sobre com promocionar l'obra audiovisual europea que afecten les plataformes de *streaming* i que haurà d'arribar al 30 % del total. És aquí on entren en joc els idiomes oficials de l'Estat. Ara ERC



ha aconseguit que del 15 % reservat a les llengües de l'Estat espanyol el 6 % ho sigui en llengües cooficials (català, euskera i gallec). Resta per veure en la redacció final si es concreten temes de doblatges o si de produccions disponibles totals o de noves produccions.

Igualment, les plataformes *online* també hauran de contribuir amb el 5 % dels ingressos generats a Espanya a la producció audiovisual de cinema i sèries europees. Des del Ministeri argumenten que els càlculs es faran sobre ingressos reals i no sobre balanços fiscals, in-

dependentment d'allà on les empreses tenen la seva seu fiscal. Tanmateix, aquest percentatge queda lluny del 20 % que s'aporta a França.

Una altra novetat permetrà que tant les televisions en obert o de pagament, els prestadors de vídeo sota demanda i les plataformes d'intercanvi de vídeos també contribueixen al finançament de RTVE, donant resposta a una reivindicació d'UTECA. A més a més, RTVE, podrà monetitzar certes formes de publicitat mitjançant patrocinis o publicitat als seus canals internacionals i en els que es troben en les plataformes digitals.

També s'inclouen mesures d'accessibilitat, d'igualtat de gènere i de protecció del menor que condicionen les pautes publicitàries i limiten les de begudes alcohòliques, jocs d'atzar i esoterisme.

* *Doctor en Humanitats i Ciències Socials i Màster en comunicació (UIB)*